The best advertising medium to reach 250.000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 115. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY OCT. 3rd. 1917. LETO X. — VOL. X.

Slovenska naselbina ima najboljše fante, izjavlja Mr. Granger.

—Vrednost Slovencev v tej vojni za svetovno svobodo in demokracijo ne sme nihče podcenjevati. Mr. Wm. Granger, načelnik vojaške komisije za 16. okraj se je izrazil v ponedeljek pri poslovilnem večeru vojaškim novincem v jako odločilnih besedah, kako Amerika ceni pomen Slovencev v tej vojni. Mr. Granger je dejal: "Ko se je pričela spolnovati postava za splošno vojaško dolžnost, so mi pripovedovali vojaški uradniki iz drugih popolnoma ameriških okrajev, da bodemo imeli v 16. distriktu jako slab uspeh. Kajti občno je bilo znano, da stanujejo v 23. vardi le tujci in malo Amerikancev. Toda slab prerok je bil, kdor je to povedal. Ravno iz 23. varde ali iz 16. vojaškega distrikta, kjer stanuje največ Slovencev, so dobili najboljše, najbolj lojalne, najbolj korenjaške fante, kakor je povedal predsednik vojne komisije, Granger. On in vsi uradniki vojaškega distrikta so se kar čudili korenjaškim postavam, uljudnosti, finemu obnašanju ter ljubezni za Ameriko od strani slovenskih fantov. In s ponosom smemo javnosti povedati, je dejal Mr. Granger da je 23. varda postavila najboljše fante na razpolago ameriški vladi, in s to vardo se kosa lahko le 10. varda, kjer stanujejo po večini Slovenci. Konečno je Mr. Granger povedal: "Fantje, zbrani v tej dvorani, vi greste v boj z neomadeževanim imenom. Na vas je Amerika ponosna, ker redko se dobi cvet takega korenjaštva kot med vami. Ponosna je na vas cela Amerika. Pomnite, da greste v boj, ne da bi morili, ampak da bodete nosili mir in svobodo vsem narodom sveta v imenu Amerike. Pomnite, da Amerika ne bo trpela niti enega kralja ali cesarja po tej vojni, ampak s pomočjo vas, krepkih sinov nove svobode, bodejo narodi prišli do prepričanja, da so sami zmožni vladati samim sebi, brez vsakega kralja ali cesarja, pa najsibo kjerkoli hoče na svetu. Vi Slovenci imate tudi bodočnost. Kar vas je tukaj, se bodete vrnili z ameriškimi četami v to svobodno deželo, toda pomnite da tudi vaši bratje, ki so danes v sužnjosti, morajo dobiti isto svobodo. Brez kralja, brez vladarja, pa najsibo kralj ali vladar še tako dober, on je proti narodu, ker gleda za svojo korist, luksus in pravice, dočim mu je narod deveta briga. In konečno je iskrena želja nas vseh, da vi, kot svobodni junaki svobodne države, pridete nazaj med nas, ovenčani z lavorikami zmag za svobodno ljudsko državo, in želim, da bi bila imena Slovencev v Clevelandu zapisana med onimi, ki so največ pripomogli do svetovnega miru in bratskega sporazum."

—Josip Kalan, gostilničar na 6101 St. Clair ave, je bil nevarno bolan odpeljan v Charity bolnišnico na Central ave. in 22. cesta. Obišče se ga lahko vsak čas. Mi mu pa želimo skorajšnega, trajnega okrevanja.

—V zadnji številki je bilo poročano, da je bil Lovrenc Urbanija, slovenski krojač, napaden od banditov in razrezan z noži. Resnica je le toliko, da je bil neki Lovrenc Urbanija v resnici napaden, toda ne oni, ki posluje v krojaški obrti.

—Žensko dr. St. Clair Grove, št. 98 W. O. W. priredi dne 18. novembra zabavni večer s čisto novim programom. Vsa društva so prošena, da ne prirejajo na isti dan nikakih zabav ali veselic.

—Pri John Modicu se je nabralo v krogu slovenskih Amerikancev veliko svoto denarja za tobak ameriškim vojakom. Nabiralec je bil Jakob Lužar, ki je imel toliko uspeha, da je prinesel v naše uredništvo svoto $20.25. Mnogo slovenskih trgovcev, gostilničarjev in delavcev je bilo med darovalci, in posebno moramo omeniti Mr. John Žnidaršiča, ki je sam daroval $5.00. Poleg te svote smo prejeli še $2.00 od Mr. Mike Udovicha, ki ima na razpolago več avtomobilov za vse prilike. Skupaj nabranega $22.25, zadnjič izkazano $30.05, skupaj $52.30.

—Zadnji čas, da plačate svoje račune za plin za ta mesec je do četrtka 11. oktobra do 10. ure zjutraj. Plačajte račune za plin pri nas, prihranite si pot v mesto, nepotrebno čakanje.

—Uredništvo je dobilo posebnega dopisovalca v vojaškem taborišču v Chillicothe, ki bo najmanj enkrat na teden pošiljal dopise o položaju in obnašanju naših fantov pri vojakih. Ker imamo Slovenci v Clevelandu stotine prijateljev in znancev v Chillicothe, bodejo pač z zanimanjem čitali, kaj jim poročajo njih sorodniki in znanci.

Mirovni pogoji zaveznikov.

Pariz, 2. okt. Brzojavka iz Geneve naznanja, da je papež Benedikt dobil mirovne pogoje od strani centralnih zaveznikov, in da bo v kratkem sporočil zaveznikom naj naznanijo javnosti, pod katerimi pogoji so oni pripravljeni skleniti mir. Centralni zavezniki so se izjavili, da so voljni govoriti o miru na podlagi programa, katerega je izdelal papež in vprašanje je, ali so tudi ententni zavezniki pripravljeni delati za mir.

Nadalje naznanja brzojavka iz Pariza, da je sedaj nemška vlada na delu, da razcepi moč zaveznikov. Nemški diplomati je se poslužujejo sedaj sledeče fraze, da natrosijo peska v oči Francozom: Če se vojna nadaljuje, ne more nikomur drugemu koristiti kot Angliji, Japonski in Ameriki. Francoska bo morala plačati. Napram Rusiji bodejo Nemci milostno postopali od jih odvrnejo od nadaljne vojne, in če Francija kaj pridobi z zmago zaveznikov v Alzaciji ali Lotaringiji, bo morala Rusija za to plačati, ker Nemčija ni pripravljena dati Rusom nazaj dežele, katere je osvojila.

Ob priliki kake veselice, botrinje in pri veselem omizju, spomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsak najmanjši dar dobrodošel.

Žalosten položaj v Rusiji.

Upor se širi, vlada brez moči.

Petrograd, 2. okt. Socijalistična vlada v Rusiji se bliža svojemu propadu. Mizerija, kakoršnje ne pomni Rusija, se razprostira po vsej Rusiji. Ljudstvo je napačno razumelo socijalistične nauke, ki so obetali toliko stotin in tisoče dobrot "potlačenemu narodu". Mešanica v Rusiji je tako silovita, da je Kerenski popolnoma umolknil, da se ne upa nikjer več nastopiti, da sploh ni nobene vlade v Rusiji, ampak vsak si pomaga, kakor zna. Ljudje se vsak dan drugače nazivajo. Ko je zbruhnila revolucija, so se ljudje nazivali "gradžani" ali "meščani", ih pozneje, ko je radikalno krilo socijalistov dobilo premoč, je bil ta naslov odpravljen, in ljudje se morajo danes nazivati "tovariši". Socijalizem, ki je propagiral "radikalizem" se nahaj danes v reakciji. Ljudstvo je popolnoma mrtvo za vsako vladno stvar, nobenega javnega interesa ni več za vlado, za politične urade se prepirajo le boljševiki, propadli elementi, strahovalci, ljudje ki imajo dobre jezike, ki znajo druge strahovati.

V Rusiji imajo danes besedo zastopniki vojakov v Petrogradu in po vseh večjih mestih. Poleg teh zastopnikov vojakov imajo vodstvo naroda zastopniki delavcev, ali bolje boljševiki, ki so znani, da so podkupljeni od kajzerja, da delujejo za separaten mir. Toda ostalo rusko ljudstvo, v malih mestih in na deželi, je patrijotično, domoljubno, nepokvarjeno. To ljudstvo zna ceniti velike pridobitve revolucije, toda se neče ukloniti socijalističnim sanjačem v Petrogradu in velikih mestih, ki sami ničesar ne delajo, ampak bi radi z demagogstvom in zapeljivostjo na stroške naroda vladali po svoji volji kot je včasih vladala klika carskih ministrov.

Noben javni uradnik v Rusiji se danes ne briga za javni blagor naroda. Časi so popolnoma enaki francoski dobi za časa Jakobincev, ko si je četica nezadovoljnežev in najsilnejših tiranov priborila vodstvo in z nečuveno strahovlado si pokorila vse, kar se ji ni hotelo ukloniti. Očitno je in vsakomur je znano, da vojaki na fronti ne ubogajo povelja častnikov, da se sploh ne zmenijo za Nemce. Odkar je nastala revolucija so Rusi postali "svobodni", zato so pa zgubili nad 150 milj globoko svojega ozemlja, po katerem se sedaj pase Nemec, dobiva pridelke te osvojene zemlje, dočim Rusi stradajo. Kajti Nemci so ravno ob času, ko je žito zorelo v dotičnih krajih, izkoristili agitacijo ruskih anarhistov in zasedli rodovitne ruske kraje. In dočim v Rusiji, kjer vlada socijalistični sistem, primanjkuje hrane ne samo siromakom, ampak celo bogatinom, če jih je še kaj ostalo od revolucije, dočim ruski vojak ne dobiva nobene hrane, pa ima nemški vojak vsega v obilici. In to kljub temu, da je imela sedanja revolucijonarna vlada dovolj prilike skrbeti za poljedelstvo, za splošno obrambo in za napredek dežele. Ruski radikalni socijalisti so oni, ki so že povzročili propast Rusije in ki bodejo Rusijo spravili v popolno pogubo in jo uničili v velikansko korist Nemčije in v velikanske žrtve Amerikancev.

Nobenega reda ni. Pošta je disorganizirana, en mesec vzame za pismo, da pride 500 milj daleč, dasi je vlada uslužbencem povečala plačo za 60 rubljev na mesec. Kaos vlada v Rusiji, in le nova revolucija boljših elementov, roldoljubov in treznih mož more Rusijo reši. Sedanja vlada se je skazala za absolutno nezmožno rešiti Rusijo ali narediti mir v Rusiji. (New York Times.)

Liberty Bond je sila, ki bo zdrobila kajzerja

Slovenci, ameriški državljani in vsi, ki prebivate v Ameriki. Ameriška vlada potrebuje $3.000.000.000. Mislite to od danes do dneva, ko dobi ameriška vlada to svoto. Povejte to svojemu prijatelju in znancu, možu ki dela zraven vas v tovarni, katerega srečate na cesti ali govorite z njim na domu ali v gostilni ali pri društvu.

Prvo Liberty posojilo je znašalo $2.000.000.000, toda patrijotični Amerikanci so dali vladi nad en tisoč milijonov več kot je zahtevala. Od nas je odvisno, da dobi tudi sedaj vlada več kot zahteva. Pojdimo na delo nemudoma brez odlašanja, pokažimo pruskemu kajzerju in militaristom, da smo mi z Ameriko do zadnjega dolarja. Noben nemški poraz na evropskem bojišču ne more tako silno upljivati na konec vojne kot če ameriško ljudstvo podpiše več posojila kot ga vlada zahteva. To pomeni za kajzerja, da je Amerika v tej vojni z namenom, da zmaga. Vojaki ki so v taboriščih in v strelnih jarkih ne povzročijo sami zmage. Odvisno je od ljudi, ki ostanejo doma, kakšen uspeh ima armada.

Saj ni treba ravno upoštevati domoljubja, če posodite denar vladi, kajti vi dobite štiri odstotke obresti dvakrat na leto na posojeni denar, toliko kot na banki, poleg tega pa je vaš denar vložen v najbolj varno podjetje vsega sveta, v zakladnico Amerike, ki ima več premoženja kot ves svet skupaj.

Vsak kdor kupi Liberty Bond postane delničar ameriške republike, največje, najbolj slavne, najbolj svobodne korporacije na svetu. Kdor kupi Liberty Bond drži v roki certifikat, da je lojalen državljan, ki je pri volji pomagati svoji vladi, da posodi svoji vladi denar, katerega potrebuje.

Čast je biti lastnik Liberty Bonda kakor tudi dobiček.

Če ste vi podpisali prvo Liberty posojilo ali ne, tu ni nobene razlike, podpišite drugo Liberty posojilo. In kadar podpišete Liberty posojilo, morate vpoštevati sledeče stvari:

"Ali ste patrijotičen Amerikanec? Ali ste dovolj patrijotični, da posodite svoji vladi $50 ali $100 ali pa več dolarjev? Ali ste konečno dovolj patrijotični, da četudi nimate mogoče denarja na razpolago, da položite na stran $2.00 na teden za Liberty Bond, ki vam nosi 4 procente obresti in kateri denar je bolj siguren kot vsak drug denar, najsibo vložen kjerkoli na svetu?

Amerika je danes polna mladih mož, ki so se oblekli v uniformo svobodnih vojakov in ki so ponudili svoje življenje, da služijo svoji svobodni domovini. Vsako mesto, vsak trg, vsaka vasica, vsaka naselbina ima svoje fante pri vojakih. Vsa dežela je udeležena pri tej gigantski borbi za svobodo. Pravi cvet ameriške mladine je danes v boju zoper temne moči suženjstva, tiranije, proti cesarjem, kraljem, itd.

To so možje, ki bodejo ali so že šli na fronto. In kolikšno moč bodo imeli na fronti, je odvisno od vas, ki ostanete doma in podpirate svojo vlado. Čimveč denarja dobi Amerika, toliko prej se lahko pripravi za polno moč, toliko manj naših fantov bo krvavelo na bojišču, toliko prej bo mir, toliko manj trpljenja in pomanjkanja bo.

Vojaki Zjed. držav, prostovoljci in oni iz narodne armade podpirajo svojo vlado s svojimi življenji. In vi, ki ostanete doma? Kaj naredite vi? Če gre fant v boj za svobodo, v boj da naredi čimprej mir, da prepreči nadaljno klanje, da povzroči konečni mir vsega sveta, ali bodete vi mirno gledali vse to, ali bodete vi dopustili, da živite v obilici, dočim se drugi borijo za vas, da ohranite svobodo, svoje premoženje? Ne, nikakor ne! Vi ki ostanete doma, imate ogromno dolžnost napram Ameriki! Ravno tako je odvisno od vas, da pomagate narediti svetovni mir, da pomagate pregnati vse kralje in cesarje iz tega sveta, kakor je odvisno od onih, ki so zastavili svoje življenje na oltar svobode in miru, da bo bodoči naš rod lahko živel v miru in obilici.

Vi ki ostanete doma v miru in obilici, vi morate skrbeti, da se našim fantom čimbolje godi, mi moramo narediti svoj del kakor ga bodejo naredili oni, ki so odšli v vojno.

Mi moramo podpirati ameriške vojake z vso močjo, z vsem našim premoženjem, z vso silo, ki je na razpolago ameriškemu narodu.

In vi ne morete pomagati drugače, da se ustavi vojna, da se naredi mir, da zmaga demokracija in svetovna svoboda, kot da kupite Liberty Bonde, da pomagate svoji vladi v gigantskem boju zoper temne sile in moči, ki nasprotujejo svetovnemu napredku. Kupite danes ali jutri, toda kupite hitro, kajti prelivanje krvi se nadaljuje, in v vaši moči je, da to ustavite čimprej s tem, da kupite Liberty Bonde.

London petkrat bombardiran.

Buletin.

Angleški glavni stan v Belgiji, 2. okt. Trije nemški zrakoplovi so včeraj metali bombe na angleške bolnišnice zadaj za fronto. Dva zdravnika, tri strežnice in mnogo ranjencev je bilo ubitih.

London bombardiran.

London, 2. okt. Nemška grozovitost v zraku je dosegla svoj vrhunec. Včeraj so nemški zrakoplovi priredili svoj peti napad na London in bližnja mesta tekom enega tedna. Dvajset nemških zrakoplovov, tipa "Gotha" je včeraj prišlo nad London in ga bombardiralo od vseh strani. Ljudstvo ni samo mnogo trpelo od nemških bomb ampak tudi od krogelj angleških proti-zračnih topov, ki so padele nazaj v mesto. Mnogo žensk otrok in moških je bilo ubitih, dočim se ne ve, kolikšna je povzročena škoda. V zraku se je vršila strahovita bitka med angleškimi in nemškimi zrakoplovi, in nudil se je ponoči prizor kakoršnjega Angleži še nikdar niso videli.

5206 nemških ujetnikov v septembru.

London, 2. okt. — Angleški vojni urad je priobčil sledeče naznanilo o angleških operacijah v mesecu septembru: Tekom meseca septembra smo ujeli 5.296 nemških vojakov, med njimi 146 častnikov. Tekom istega meseca smo dobili tudi enajst srednjih topov, tri teške topove, 57 mortarjev in 377 strojnih pušk.

1000 gostilen zaprtih.

New York, 2. okt. Radi prevelikih davkov in radi povišanja cen za žganje in pivo, je bilo včeraj 1000 newyorških saloonov prisiljenih zapreti. Včeraj je nastopilo novo licenčno leto, in vsak gostilničar je prisiljen plačati $1500 davka naprej. Nad en tisoč gostilen je ostalo zaprtih.

Bulgari so za mir, toda...

Amsterdam, 2. okt. Poluradna brzojavka iz Sofije naznanja: Poročalo se je večkrat da Bulgarija želi miru. Vlada je izjavila, da želi bulgarski narod mir, toda ne prej, dokler ne dovoli Nemčija. Bulgarija bo sklenila mir le s privoljenjem Nemčije.

Silovitost bombnih napadov.

London, 2. okt. Nemški zrakoplovci, ki so priredili šesti napad na London tekom enega tedna, so ubili in ranili na stotine žensk in otrok. Pretečeni torek je bilo v Londonu ubitih 15 oseb in 70 ranjenih, pretečeno sredo ubitih 7 oseb in 25 ranjenih, pretečeno soboto ubitih 11 in 82 ranjenih, pondeljek 19 ubitih in 70 ranjenih, skupaj ubitih pri petih napadih 51 in ranjenih 289.

Nemci silovito napadajo.

London, 2. okt. Na fronti Ypres-Menin so Nemci ponovno priredili več proti-napadov proti onim pozicijam, katere so Angleži pridobili zadnji teden. Več kot trije armadni zbori nemške armade so bili udeleženi pri zadnjih dveh napadih. Angleži so vse te napade na celi fronti odbili s teškimi zgubami za Nemce in nikjer niso mogli Nemci niti za en korak naprej. Ta nemški proti-napad je znamenje, da morajo Nemci dobiti nazaj zgubljeno ozemlje, ali pa se umakniti iz Flandrje.

Angleška cenzura deluje.

Novice iz Londona so jako redke, ker angleška cenzura trdovratno brani izdati skrivnost iz bojišča. Nobeno poročila niso dovoljena iz bojišča, in le kar angleška vlada uradno naznanja je dovoljeno tiskati. Angleško ljudstvo je v velikih skrbeh, ker si ne more tolmačiti kaj je vzrok angleškemu molčanju.

Boji pred Verdunom.

Na obeh straneh reke Meuse napadajo Nemci z vso silo, ki jim je na razpolago, in poročila iz Pariza naznanjajo, da so Nemci vsepovsod, kjer začnejo z napadom prisiljeni umakniti se. Dvakrat so Nemci v ponedeljek 1. okt. z ogromno armado skušali dobiti nazaj zgubljene postojanke, toda vselej so bili odbiti z jako teškimi zgubami.

137 milj na uro.

Milan, 2. okt. Neki laški zrakoplovec je znašel nov motorni stroj za zrakoplove, ki so namenjeni za preganjanje sovražnikovih zrakoplovov. Dva laška zrakoplovna častnika sta včeraj preletela razdaljo med Turinom in Rimom v 2 urah in 50 minutah. Razdalja znaša 280 milj. Povprečna hitrost poleta je bila 137 milj na uro.

V strahu za laško fronto.

Washington, 2. okt. Sem so dospela uradna poročila, da je Nemčija v strahu, da ne bi Italijani prodrli skozi avstrijfronto. Več divizij avstrijske armade, ki se nahaja v Franciji je bilo odposlanih iz Francije in nekaj divizij iz Galicije na laško bojišče. General Cadorna je zopet začel z večjo ofenzivo, in v zavezniških krogih špekulirajo ali namerava Cadorna prodirati proti Ljubljani, ali bo še nadalje napadal Trst in Pulj.

Avstrijci so pripravljeni.

Avstrijci so pripravljeni za drugo laško ofenzivo in so pripravili silne zaloge streljva za fronto. Pretečeni teden se je mudil na fronti cesar Karol, da navdahne avstrijske vojake z novim pogumom. Malo front na evropskih bojiščih je kjer bi vojaki toliko trpeli kot na laški fronti.

Rusi eno miljo naprej.

Kakor hitro je ruska armada zvedela, da ste odšli dve diviziji avstrijskega vojaštva na soško fronto, so Rusi to priliko izkoristili in napadli skupno avstro-nemško armado južno od Rige. Nemci so se morali umakniti in Rusi so napredovali za eno miljo.

Ruska armada se punta.

Petrograd, 2. okt. V Turkestanu je zbruhnila revolucija med armado. General Čerkes, poveljnik ruske armade v Turkestanu je bil napaden. Ruska vlada naznanja, da se je v armado utihotapilo nekaj anarhistov, ki so pregovorili dva regimenta, da sta se uprla. Revolucijonarji ne priznajo začasne ruske vlade. Vlada je poslala generala Korovničenka, da zatre revolucijo.

Nemška mesta bombardirana.

London, 2. okt. Angleško ljudstvo zahteva splošno, da angleški in francoski zrakoplovci čimprej in čimbolj uspešno bombardirajo nemška mesta v povračilo za bombardiranje angleških mest. Iz Nemčije se pa poroča, da vlada svari prebivalce v obmejnih mestih naj se pripravijo na bombardiranje od strani zaveznikov.

Rim, 2. okt. Laško časopisje se bavi z novo noto Nemčije, katero je nemška vlada poslala papežu glede Belgije. V tej noti pravi nemška vlada, da je pod gotovimi pogoji pripravljena povrniti Belgijo, zajedno da mora dati Belgija garancije Nemčiji, da ji ne bo grozila z napadom. Laško časopisje to izjavo nemške vlade ostro napada in se izjavlja, da je Nemčija ona, ki mora dati garancije belgijski vladi, da ne bo nikdar več ponovila svojega vpada v Belgijo.

Pariz, 2. okt. Tu se je ustanovila nova liga, ki si je nadjala ime "Republikanska Liga za Narodno Obrambo". Namen te lige je preprečiti vsako delovanje za mir, ki bi koristil Nemcem. Liga pričakuje v kratkem, da bo imela nad pol milijona članov, ki bodejo zahtevali, da se smatra Nemce kot morilce francoskega naroda, s katerimi se ne more skleniti mir, dokler ni so kaznovani za svoje zločine.

—Govori se, da bo stranka mokrih zgubila mnogo glasov pri volitvah, če bodejo gostilničarji dvignili ceno pijači. Po mnogih prostorih se danes računa za navadno žganje 15c kozarec, ki je veliko manjši kot je bil svoje čase, dočim je boljše žganje po 20 do 25c kozarec, importirana pijača pa po 30 do 35 c kozarec. Govori se, da ker obiskujejo gostilne večinoma delavci, da slednji ne bodejo mogli plačevati tako visoke cene. Mi s tem le naznanjamo kaj se govori v javnosti in opozarjamo vse gostilničarje na to dejstvo, kajti letos je v teku silovita borba med suhimi in mokrimi.

—$6.250.000 za Liberty bonde se je nabralo v ponedeljek v Clevelandu, kar je naravnost ogromna svota. Ako se nabere le $3.000.000 na dan, bo zadostovalo, da znese Cleveland skupaj $20.000.000 več kot se od mesta zahteva.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - $3.00 | Za Cleveland po pošti $4.00
Za Evropo - $4.00 | Posamezna številka - 3c

Vse pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Clevelandska Amerika" 6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

EDWARD KALISH, Publisher — LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 115. Wed. Oct. 3. 1917.

Zadnja želja nemškega častnika.

Newell Dwight Hillis iz Brooklyna, N. Y. se je pravkar vrnil iz evropskega bojišča in med drugimi zanimivostmi pripoveduje sledeče:

"Pred nekaj tedni smo se mudili v Troye, ali pravzaprav razvalinah mesta Troye, ker pravega mesta ni več. Mesto Troye je eno izmed onih, katero so Francozi po krvavem boju odvzeli Nemcem, ki so barbarsko divjali v tem mestu.

Lansko zimo je bil nemški polkovnik, ki je poveljeval v tem mestu, prestreljen skozi nogo ter ni mogel hoditi. Dve stari Francozinji ste skrbeli zanj. Približeval se je čas, ko so se morali Nemci umakniti iz mesta. Ko je polkovnik videl, da mora umreti, je poslal po mestnega duhovna.

Stari nemški polkovnik je bil hvaležen Francozinjam, ki ste mu stregli. Ker ga je pekla vest, je povedal staremu duhovnu, da je dobil povelje za umikanje, da je položen dinamit pod vsako cerkev, šolo, prodajalno, hišo in hlev, da so pripravljene sekire, da posekajo vsako drevo in grm, da bo uničen vsak most in vsaka cesta, in naj se obe stari Francozinji nemudoma umaknete.

Stari polkovnik je v duhu videl kakšne orgije, krutost, nasladna strast in smrtno uničenje čaka mestne prebivalce. In umirajoči nemški polkovnik je preklinjal svojo rojstno deželo. To so njegove besede, kakor jih je notiral duhoven, ki je stal poleg njega v zadnjem trenotku:

"Prokletstvo naj pride nad Nemčijo radi njenega barbarstva. Prokletstvo nad mojo vlado in mojo armado! Desettisočkrat naj bo proklet kajzer in Hindenburg. Ali je Bog mrtev ali pa je Nemčija prišla na konec!"

Nekaj pozneje ko se je delalo jutro, je napolnila zrak strašna eksplozija dinamita. V razvaline je šla krasna cerkev v Troyes, delo trinajstega stoletja, na kateri so največji umetniki skozi stoletja kazali svojo umetnost. Podirale so se starodavne hiše, ponos francoske stavbene umetnosti, ki so kljubovale stoletja vsem nezgodam. Nemec je dejal: "Če mi ne moremo imeti tega lepega kraja, Francozje ga tudi ne bodejo imeli!"

Ko so se Nemci umaknili iz mesta, so prišli za njimi Francozje po dolgih treh letih odsotnosti. Mnogo stotin mrtvih trupel nemških vojakov so dobili. Mnogo dnevnikov je bilo najdenih v žepih mrtvih nemških vojakov, in med njimi sta dva izvanredno zanimiva.

Tu je prvi dnevnik: "Kadar smo hoteli "sčistiti" kako belgijsko hišo, smo enostavno vrgli belgijsko puško skozi okno v hišo, in potem ko je bilo orožje v hiši najdeno, smo imeli prosto roko."

In tu je dnevnik nemškega podčastnika Eitel Andersa, ki piše: "Ob dvanajstih opoldne smo dospeli v Wandere. V eni hiši smo našli orožje. Nemudoma smo prijeli stanovalce, prepeljali jih ven ter jih postrelili. Streljanje je bilo strašno, kajti vsi so pokleknili in molili. Nekaj strelov je zadonelo in zvrnili so se v zeleno travo, kjer so zaspali za večno. To je pravi sport. Veselega srca in svežega duha smo korakali naprej."

To je naloga, ki jo imajo Francija, Anglija in Amerika. Geslo Anglije je: "Boj se mora nadaljevati!" Sicer bo Nemčija nadaljevala z umorom Evrope. Vsako ustavljanje, vsako obotavljanje pomeni pogin. Nedostojen, nestalen mir, sklenjen sedaj, bi bil največji zgodovinski zločin napram našim otrokom, ki bi bili ponovno poslani v klavnico. Da ohranimo svobodo Ameriki, moramo boriti se za svobodo Francije, Belgije, Poljske, Armenije. Doba militarizma je mrtva, doba ljubezni in miru se je rodila v krvi in s krvjo rojena ljubezen do bližnjega, bo povzročila svetovni mir za vse veke.

Ubiti naši vojaki, ki so šli prostovoljno v vojno in se žrtvovali na oltarju svobode, so kupili zlato bodočnost s strašno ceno, in mi moramo nadaljevati boj, dokler ni njih smrt zginila v zmagi, dokler ne prinese zmaga veseoljnega miru za naše otroke, za naših otrok otroke, dokler bo stal ta svet."

Položaj na evropskom bojišču

Boji v Flandriji so danes največjega pomena izmed vseh drugih bojev. Poročila, dasi jako skromna, nam sporočijo, da so Angleži v ponovni, jako resni ofenzivi.

Kljub ogromnim pripravam, kljub velikemu naporu od strani Angležev pa še vendar ni popolnoma verojetno, da bi se angleški armadi že v nekaj dnevih posrečilo nemško fronto popolnoma prodreti. Prodreti nemško fronto v Belgiji ni mogoče. Vsa Belgija je utrjena kakor strelni jarki prve vrste popolnoma spredaj na fronti in tekom enega dne se Nemci lahko maknejo v katerikoli postojanko in imajo pred seboj in za seboj ravno tako močne postojanke, kot so one, katere Angleži sedaj že tri leta napadajo.

In vprašamo se, zakaj se pa Haigova armada trudi potem in udarja na nemško armado? Če se nemška fronta ne more prodreti, zakaj jo napadajo?

Namen angleškega prodiranja je vreči Nemce nazaj. Isti uspeh so dobili Angleži in Francozi na Somme fronti. To je edina pot, katerega more nastopati zavezniška armada proti sovražniku, ki je še vedno močan. S tem, da Nemce polagoma tiščijo nazaj, se zavezniki približujejo nemški meji. In to še ni ves uspeh. Neprestano umikanje nazaj mora slabo upljivati na moralo nemških vojakov. Če bi se nasprotniki merili v krvavih bitkah, bi bili konečno Nemci še vedno lahko na belgijski in francoski zemlji, če bi jim ne zmanjkalo vojaštva. Toda Nemcem primanjkuje tudi vojaštva. In čim več vojaštva jim zmanjkuje, tem laglje delo bodejo imeli zavezniki. Noben narod, naj bo še tako utrjen, močan in korenjaški, se ne more večno ustavljati neprestanim močnim udarcem. Nobena militaristična mašina, pa naj bo še tako fino namazana in pripravljena ne more vzdržati vojaške morale v armadi, ki je že zdavnej pozabila kaj je zmaga.

S svojimi napadi vzhodno od Ypres se zadira angleška armada čimdalje bolj globoko v nemške postojanke. In ko dospe angleška armada do neke gotove točke, ki je preračunana z največjo natančnostjo, se morajo Nemci iz dotične okolice popolnoma umakniti. Nemci bodejo zopet prisiljeni k "strategičnemu umikanju", kakor se je to zgodilo na Somme fronti. Precejšen del belgijskega obrežja bodejo Nemci morali opustiti. Zeebrugge in Ostende, glavne nemške postojanke za submarine, bodejo iztrgane Hunom. Hindenburg bo moral izbrati novo fronto, veliko bližje nemški meji.

V istem času pa prihaja v nevarnost nemška fronta pri Lille, ki je važno francosko mesto, sedaj v nemški oblasti. Lanska ofenziva pri Arrasu je napravila veliko zagozdo v nemške utrdbe južno od mesta. In sedanja fladerska ofenziva podira nemške utrdbe severno od Lille. Angleži se že nahajajo južno od Lille. In flandrske zmage v pretečenem tednu so jih spravile mnogo bližje od severa. Napadi pri Arrasu in Ypresu so skoro osamili Lille, kjer se Nemci nahajajo v zaklopnici.

In Angleži nalašč napadajo na ta način mesto Lille, ki je skoro vsakemu Francozu sveto. Če bi napadali direktno, tedaj bi bilo mesto gotovo uničeno v veliko žalost Francozov. Zato pa napada Haig od severa in juga, se počasi približuje mestu, in ga bo vzel vseeno, ne da bi bilo uničeno. Le neizmerna nemška krutost in beštijalnost more povzročiti, da pade mesto v ruševine, namreč če Nemci mesto sami uničijo, predno se iz njega umaknejo.

Jasno je torej, da ima sedanja flandrska ofenziva več pomenov. Ofenziva je del zavezniških načrtov, da se namreč neprestano pritiska nad Nemce in se jim odvzema morala. Zajedno pa ima ofenziva v Flandriji namen Hune potlačiti nazaj od morskega obrežja nakar se morajo Nemci avtomatično umakniti tudi iz severne Francije.

Pa četudi angleška ofenziva letos ne pride več dalje, in obdržijo Nemci Lille, pa je Haig, vrhovni poveljnik lahko zadovoljen s svojih uspehom. Kajti z letošnjimi sunki proti nemški armadi so zavezniki dobili take postojanke in opirališča, da bodejo popolnoma pripravljeni za ogromno ofenzivo prihodnjo spomlad. Ves svet, ki so ga Nemci dobili 1914 in 1915 v Flandriji je sedaj v rokah zaveznikov. Angleži se sedaj pripravljajo za prihod Amerikancev. Ker Francija in Anglija je prepričana, da bodějo Amerikanci spomladi zavzeli precejšno fronto na bojišču.

Nihče ne ve, kateri del fronte imajo ali dobijo Amerikanci. Toliko je le gotovo, da Amerikanci bodejo šli v Belgijo. Mogoče bodejo poslani na Somme fronto, v Woevre, Verdun ali Alzacijo. Kljub temu pa se trdovratno širijo novice, da bo šla ameriška armada v Belgijo. Kaznovanje roparjev, morilcev, nemoralnežev — Nemcev, ki so tri leta mučeniško klali Belgijce, to bi bilo delo za ameriške vojake! Če se Amerikancem prepusti belgijska fronta, bodejo svoje delo temeljito zvršili.

Nemški kronprinc še vedno stika okoli Verduna, kjer išče zgubljeno svojo glavo. Zadnji teden je ponovno pognal nekaj tisoč Nemcev v smrt pred Verdunom. Niti ene pedi zemlje ni dobil.

Na ostalih frontah pretekli teden ni bilo aktivnosti, razven na soški fronti, kjer Italijani nadaljujejo z ofenzivo. Govori se, da bodejo opustili Trst in korakali raje proti Ljubljani, ker na ta način indirektno prisilijo avstrijsko armado, da se umakne izpred Trsta, ki ostane nepoškodovan.

London naznanja, da je angleška armada v Mesopotamiji vzjela 4000 Turkov in 200 častnikov, med njimi tri generale in vrhovnega poveljnika v Ramadieh, katero utrjeno turško mesto je prišlo Angležem v roke.

Imena slovenskih - ameriških vojakov.

Še nekaj Slovencev je bilo potrjenih, da odidejo 3. okt. ali pa pozneje k vojaštvu. Tu so imena:

Drugi distrikt:

Louis Rak, eden iz 2. distrikta.

Tretji distrikt:

Charles Slopiko, John Rukavina, dva iz 3. distrikta, skupaj 3.

Peti distrikt:

Frank Kržinar, Andrej Banič, Jos. Kralj, Jos. Urič, skupaj 4 iz 5. distrikta, vseh skupaj 7.

Sedmi distrikt:

Frank Kerže, eden iz 7. distrikta, skupaj 8.

Dvanajsti distrikt:

Jos. Čenčur, Rud. Mišmaš, Frank Skala, Chas. Trček, Jerry Strojin, St. Boltižar, Mike Fabijančič, skupaj sedem iz 12. distrikta, vseh skupaj 15.

Trinajsti distrikt:

John Žužek, eden iz 13. distrikt, vseh skupaj 16.

Vpreteklih številkah smo priobčili 401 imen, danes 16, vseh skupaj dosedaj odšlih in poklicanih je 417 Slovencev.

JUGOSLOVANI IN REFORMA USTAVE.

(Slovenec, 18. julija.) "Eno najtežjih, najspornejših vprašanj bo naravno jugoslovansko vprašanje. Ustavni odbor ali državni svet — oba sta kompetentna reševati samo vprašanje avstrijske polovice. Za nas pride torej v poštev samo toliko, da koder seže avstrijska teritorijalna oblast, to je slovenske zemlje na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Primorskem in v Istri ter hrvatsko v Istri in Dalmaciji. V teh pokrajinah pride v poštev šest deželnih zborov. Da taka rešitev ne obsega celega problema, je jasno, temveč samo mali del in majhen delokrog. **Kaj bodejo rekli Hrvati in Srbi v kraljevini, kaj Bošnjaki in Hercegovinci? Kaj Srbi in Črnogorci?** To so vprašanja, katerih ne bo reševal avstrijski ustavni odbor, ker jih ne more. **Ako bi pustile svetovne sile rešitev našega vprašanja samo nam in monarhiji, bi naleteli na skoro nepremagljiv odpor pri Mažarih.** Naš problem je tesno zvezan z Ogrsko. In še nekaj: Vzemimo, da se za enkrat zadovoljimo z rešitvijo malega dela našega vprašanja v kolikor pripada avstrijski državni polovici — ali se bo potem ponovno pojavila poostrena stara literarno-politična borba, katero najboljše predstavljata njena najbolj značilna zastopnika: ali Vraz ali Prešeren? Danes ne živimo več v času, da bi se lahko tolažili s tem, da je še časa dovolj, da bo prišlo to samo po sebi, in kar je še sličnega mrtvila za živce. Danes stopamo v dobo, v kateri dobivajo ti problemi krvi, in nekega lepega dne bodo stali pred nami živi in krepki ter nas bodo vprašali: Toraj? Kaj hočete in kako? Ali ste pripravljeni?

Z rešitvijo ustavnega problema monarhije je spojena naša dobra ali slaba bodočnost, in prišel bo čas, da bodo poklicani gospodje pokazali, kako so si razmislili to rešitev."

(Slovenski Narod, 19. julija.) "Slovenske stranke so se posvetovale, kako bi se dala doseči endinstvena taktika njihovih zastopnikov pri konferenci ustavnega odbora in pri pogajanju z ostalimi državnimi faktorji. Vsled tega se je vršil v nedeljo sestanek pooblaščenih zastopnikov Jugoslovanskega kluba, Češke Zveze in Ukrajinske Zveze, ter je vspeh teh posredovanj zadovoljiv.

Nova poljska skupina, ki je proglasila načelo dosledne politike v smislu krakovske resolucije, pod vodstvom poslanca Glombinskija, se približuje ostalim slovanskim strankam v želji vzajemnega delovanja. To so povoljni znaki."

JUGOSLOVANSKI KLUBI

(Slovenski Narod, 14. julija.) "Dopis iz Dunaja od 13. julija:

"Naš klub bo imel danes svojo sejo. Na Dunaj je dospel tudi dr. Šušteršič — Klub bo razpravljal o svojem stališču napram vsem vprašanjem, ki so na dnevnem redu, zlasti pa napram zakulisnim. Odredil bo svojo taktiko z ozirom na ustavni odbor, zlasti z ozirom na naš jugoslovanski program. Naše pravice imajo močne in dobre zaščitnike, v katere popolnoma zaupamo.

Ako kedaj, tedaj je treba v teh resnih časih neomahljivo stati z našo delegacijo, da bo v stanu vsakemu pokazati, da je v resnici pravi tolmač zahtev in teženj celokupnega jugoslovanskega naroda."

Zborovanje kongresa odgodeno.

Washington, 1. okt. —Program da se odgodi zasedanje kongresa, ki je zboroval neprestano od 2. aprila naprej, je gotov. Najbrž koncem tega tedna ali gotovo drugi teden, bo kongres odgoden. Novi davki v znesku $2.700.000.000 so pod streho, in kongres mora odobriti še $8.000.000.000 izvanrednih dohodkov za vlado, da plačuje vojne stroške in uravnati mora zavarovalnino za vojake.

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, s kopališčem. 1266E. 59th St. (117)

"Čas je prišel, da zmagamo ali umremo
Za nas je ena sama izbera. Mi smo jo naredili".

Woodrow Wilson,
predsednik Zjed. držav

"Ali naj bodemo mi bolj rahločutni z dolarji
Kakor smo z življenji naših sinov?"

William G. McAdoo,
tajnik zvezine zakladnice

Patrijotizem
Lojalnost
Varčnost.

Sklenite še danes, da kupite

Zvezine bonde druzega

LIBERTY POSOJILA!

Dobijo se v svotah $50 in $100 in več. Nosijo 4% obresti, plačljive vsakih šest mesecev. Vi lahko plačate takoj ali na obroke in sicer:

2 procente kadar podpišete,
18 „ dne 15. nov. 1917,
40 „ dne 15. dec. 1917,
40 „ dne 15, jan. 1918,

Vprašajte na banki, na pošti, v tovarni kjer delate. Ti vam svetujejo in pomagajo. Dajo vam uradne listjne.

Denar nikjer na svetu ni bolj varen kot v LIBERTY BONDS!

Podpišite takoj!

Čujte!

Stari in mladi, možje in žene, pridite k nam. Mi vam pokažemo kako zadobite zdravje.

Mi imamo priprave, ki se rabije v evropskih KLINIKAH in SANITORIJ z najboljšim uspehom.

Če trpite na kaki KRONIČNI BOLEZNI, pridite k nam, brez ozira koliko zdravnikov vas je zdravilo.

Pomnite—odlašanje je nevarno.

Pridite in vprašajte naše zdravnike za svet! Mi smo specijalisti za kronične bolezni. PREISKAVA POPOLNOMA ZASTONJ.

Uradne ure: Vsak dan od 10. zjut. do 8. zv. Ob nedeljah in praznikih od 10. zjutraj do poldne.

POMNITE NASLOV:

DR. WARREN CLINIC

216 Superior Ave. West, 2. nadstr. — Cleveland, Ohio

HIŠE in LOTI

V EUCLIDU

Nove tovarne, novo mesto se gradi v Euclidu. Slovenci, kupite lote sedaj, vaš denar se potroji v kratkem.

DANIEL GARAPIČ,
REAL ESTATE

BLISS ROAD, EUCLID, O. — TEL. WOOD 718 W

"Sloven. Dobrodelna Zveza."

Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

USTANOVLJENA 13. NOV. 1910. V DRŽAVI OHIO

INKORPORIRANA 13. MARCA 1914. V DRŽAVI OHIO

Sedež: Cleveland, Ohio

Tel. O. S. Princeton 1276 R — Vrhovni urad: 1052 E. 62nd St.

9. ZAPISNIK SEJE VRHOVNEGA ODBORA,

katera se je vršila dne 23. septembra v pisarniških prostorih.

Predsednik Primož Kogoj otvori sejo točno ob 9:30 dop. Tajnik prečita imena odbora. Odsoten je br. Josip Kalan, ki se je opravičil, da je bolan.

Čita se zapisnik 8. seje 26. avgusta in se sprejme kot je bil prečitan.

Tajnik poroča, da je bilo dne 30. julija 1917 $62.392.40 denarja v zvezini blagajni.

Predloži se letna knjiga, katera je bila poslana od The Insurance Department, State of Ohio, Columbus, O., v kateri je vsebina vseh Zvez, Jednot in zavarovalnic, ki imajo dovoljenje poslovati v državi Ohio.

Br. predsednik predloži pismo, katerega je prejel od odbora za Liberty Loan, ki se prične s 11. oktobrom in se neha 27. oktobra 1917. Sklene se, da se za drugo posojilo vzame še za $1000.00 posojila.

Predložijo se bolniške zadeve: — C. 1240 Frank Cimperman od št. 1., kateri ni bil vsacih sedem dni pri zdravniku, se sklene, da se mu podpora nakaže samo od 7—20 do 8—23, za ostale dni podporo zgubi.

C. 1275 Mary Knaus od št. 4 se je nakaznica predložila seji vsled pomanjkljivosti vprašanj na zdravniškem spričevalu. Sklene se, da se podpora nakaže.

C. 512 Alojzija Rechar št. 6 se je javila bolno 7—30 in zdravo 9—1—17, ter ni bilo za njo poslano nobeno prvo naznanilo za bolezn. Društveni tajnik se izgovarja, da je dal 8—3 dopisnico na pošto in vrhovni urad je ni sprejel. Sklene se, da se podpora nakaže.

C. 2104 John Hostnik št. 14 je zgubil $15.00 bolniške podpore vsled suspendacije, ker je zaostal z asesmentom.

C. 1671 Anton Škerl od dr. št. 17 se je javil zdravvega 16. julija 1917 in tajnik društva je nakaznico poslal na vrh. urad 21. septembra. Sklene se, da se vpraša društvo, kje je listina zaostala toliko časa.

Prišlo je na vrsto glede pritožb od strani društev, da nekateri člani in članice ne gredo bolnikov obiskat, ko jih tajnik imenuje.

Ker točka 165 v pravilih ni dovolj jasna, je seja vrh. odbora sklenila sledeče, da se naj vsa društva Zveze potem ravnajo. A. Če član po opominu tajnika ni obiskal bolnika, se tacega člana kaznuje za en mesec suspendacije od bolniške podpore. Ta kazen nastopi takoj po seji in se konča pri prihodnji seji.

B. Če pa je član bolnika obiskal in ne sporočil seji, ima društvo pravico ga kaznovati z 14 dnevi suspendacije od bolniške podpore, katera se prične na seji in se neha 14 dni po seji.

Z denarno kaznijo se članov ne sme nadlegovati, ker to je proti postavno.

Sledeča društva so zakasnila s plačevanjem mesečnega asesmenta za mesec avgust: št. 4, 6, 12, 14 in 16.

Tajnik poroča glede računskega stroja, da stari stroj je prodan društvu Slovenec, št. 1. za svoto $125.00 — $25.00 ceneje kakor kompaniji. Nov stroj stane $300.00

W. A. Coy, kateremu se je dalo delo za novi sistem, poroča tajnik, da je bil pred nekaj časa pri njem in sedaj ga ni nič blizu. Sklene se, da je kratek čas do novega leta in ker se z istim časom misli upeljati nov sistem v vrh. urad in pri krajevnih društvih, da se ga opomni.

Predložijo se prva naznanila o bolezni: — C. 1131 Jenny Zajc, št. 2, in c. 1889 Anton Ule št. 14.

Predložijo se pobotnice o izplačanih posmrtninah: — C. 453 Agnes Grandovec 4, c, 1244 John Žlindra 5,

Predložijo se trije umrli listi: — C. 34 Martin Sintič št. 1 umrl 22. avgusta 1917, vzrok jetika. Bil je član od 23. jan. 1914, star 40 let in zavarovan za $1000.00 posmrtnine.

C. 1276 A. Zabukovec, št. 4. umrla 11. avgusta, 19117 vzrok jetika. Bila je članica od 13. maja 1914, stara 20 let in zavarovana za $500.00 posmrtnine.

C. 1039 John Zajc št. 1 umrl 22. avg. 1917, vzrok rak. Bil je član od 5. aprila 1914, star 63 let in zavarovan za $300.00 posmrtnine.

Sklene se, da se posmrtnina izplača dedičem, ki so navedeni v oporokah.

Br. F. M. Jakšič predloži obris pravil za otročji oddelek. Država zahteva, da z manj kot 500 otroki se ne more začeti s poslovanjem otroškega oddelka. Sklenilo se je, da se izvoli odbor treh mož, da naj do prihodnje seje sestavijo primerno besedilo za agitacijo pri društvih za otroški oddelek. Če se bo dobilo 500 podpisov, se bo dalo društvom na splošno glasovanje, ako so za to, da se upelje otroški oddelek ali ne?

Ker je bil dnevni red izčrpan, zaključuje predsednik sejo ob 11:30 dopoldne. Prihodnja seja bo 28. oktobra 1917.

Primož KOGOJ, predsednik — Frank HUDOVERNIK, tajnik.

---

field Bldg. V slovenski naselbini, pod jako ugodnimi pogoji.

Naprodaj je restavrant s kavarno, sredi slovenske naselbine, lepa prilika za Slovenca. Vprašajte na 6009 St. Clair ave. (117)

Čedna soba se odda v najem z vsemi ugodnostmi za enega ali dva poštena fanta. Poizvejte pri A. Turk, 872 London Rd. Collinwood. (117)

Hiša je naprodaj ali se zamenja za farmo. Hiša ima 6 sob, elektriko, plin, vodo, garage. Pozve se na 7907 Maryland ave. S. E. (117)

Mi dajemo posojila na prvi mortgage po 5%, 5½% in 6%, kakor je velika svota. Termin od enega do 10 let. L. H. Wain, 706 Williamson Bldg.

Mi kupujemo staro zlato, srebro, platino in diamante. Najvišje cene. Checel Jewelry Co. 207 Clarence Bldg. 612 Euclid ave.

Kdor misli, da ima kaj za patentirati in je mnenja, da je njegova iznajdba dobra, naj se oglasi pri J. A. Bommhardt & Co. odvetniki, 308 The Arcade.

Lepe sobe za fante se oddajo v najem na 12708 Woodside ave. zraven Superior "tru" kare ali 6 minut od St. Clair ave. in 125. ceste (116)

Za $3.75 na teden plačila lahko kupite velik lot in lepo hišo. Za podrobnosti se obrnite na The Helper-Cody Co. 311 Gar-

Mesnica je naprodaj v sredini slovenske naselbine. Proda se po nizki ceni. Vprašajte na 6216 St. Clair ave. (117)

DEKLETA

lahko zaslužijo od $10 do $18 na teden z ročnim delom v moderni tovarni. Nobene skušnje ni treba. Vprašajte v sobi 306, Anisfield Bldg. E. 9th St. in Prospect.

50 MIZARJEV

in tesarjev dobi takoj delo. Sone & Webster, Youngstown Sheet & Tube Co. Stop 14, Toland ave. Youngstown, Ohio.

DEKLETA

dobijo delo v Packing Dept. ure od 7 do 4 in do 12 v sobotah. The Widlar Co. 722 Bolivar Rd. (116)

Pohištvo z fentom vred se poceni proda. Je prostora za 14 fantov, proda se radi vojne. Vprašajte na 4317 Superior ave. zadaj (117)

Delavci za farme

dobijo takoj delo. Plača $45 in board. Vprašajte v City Hall, soba št. 109.

"Pattern Makers" dobijo delo takoj. The Cleveland Automatic Machine Co. 2269 Ashland ave.

Mlad fant dobi takoj delo v pisarni. Mora znati strojepis. T. H. Brooks Co.

Naprodaj je restavrant v sredi slovenske naselbine, proda se po jako nizki ceni. Pozve se v uredništvu. (117)

Slovenka, izurjena za trgovino z žensko gotovo opravo in otročjo obleko, dobi takoj delo. Dobra plača, kratke ure. Samo izvežbane naj vprašajo. Beno. B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (117)

Slovenka bi rada dobila delo, da bi pazila na otroke. 5812 St. Clair ave.

ŽENITE SE! Pošljite 25c in mi vam pošljemo ženitovanjski katalog z imeni, naslovi in SLIKAMI mnogo lepih deklet in dobrih udov. Samo 25c. Naročite pri

Reliable Club Dept 14 Box 455, Los Angeles, Cal.

Pozor Slovenci!

Kadar potrebujete doma v hiši plumberja, tedaj pokličite svojega rojaka, in z veseljem vam proračunim, koliko velja popravilo ali koliko veljajo nove stvari. Mi delamo kopališča in sinke v hišah. Cene naše so nizke in delo garantirano. Svoji k svojim! Edini slovenski plumber.

Nick Davidovich,
1081 Addison Rd.
Plumbing, Sewering
Gas Fitting.
Princeton 2984 K. (105)

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1167 E. 58th St., št. 6. (114)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

KJE JE

Rudolf Škabar, doma iz Lokve na Krasu. Slišala sem, da se nahaja nekje v ruskem ujetništvu, in prosim torej vse Slovence v Rusiji, da mi naznanijo njegov naslov, če jim je znano, zakar jim bo jako hvaležna njegova sestra Mary Škabar, omožena Cerkvenik 6018 Glass ave. Cleveland, O. U. S. A. (120)

Soba se odda za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1397 E. 61st St. zadaj. (116)

Pozor rojaki!

Zidana hiša naprodaj za 2 družini, 12 sob, velik lot, velika klet in še ena mala hiša zadaj, 5 sob, obe hiši na enem lotu. Renta prinese $74 na mesec. Cena vsemu skupaj je samo $7000. To se izplača pogledati. Oglasite se pri lastniku 1741 E. 32nd St. ali pa na 1065 E. 66th St. (116)

Naprodaj so dobri sodi od žganja. Poceni. Vprašajte pri Korče Brata, 513 E. 152nd St. (119)

Josip Cerkovnik, ki se nahaja v ruskem ujetništvu. Naslov je: Josip Cerkovnik, Gorod Kerč, pošta Jaščeк, št. 34 gubernija Tavričeskaja, Rusija (115)

KJE JE

Anton Cerkovnik in Frančiška, omožena Bedenk. Za njiju naslov bi rad zvedel njih brat

Soba z opravo se odda za 1 ali 2 fanta. Katerega veseli naj pride pogledat na 6305 Glass ave. V. Candon. (115)

Krasni loti naprodaj

v Randall parku, na Green Rd. blizu No. Miles ave., le nekaj minut hoda od Erie Ore Docks in Randall kare. Tu je prostor, kjer bodejo postavljene vse večje tovarne v Clevelandu, največje tovarne so pokupile ogromno sveta v okolici. Tu je bilo prvotno 800 lotov, izmed katerih je 500 prodanih. Tu je vaša prilika za celo življenje, da kupite na tem prostoru velik lot 50×170, od $100 do $300. To zemljišče je fino urejeno, dobra zemlja, posebno pripravna za vrtnarstvo. Šestnajst hiš je sedaj postavljenih na zemljišču. Vrednost zemlje se gotovo podvoji v enem letu. Za pojasnila in nakup se obrnite na W. F. Murphy, 8616 Wade Park ave. Tel. Bell Garfield, 6080 M. Ohio State Princeton 130. Lastnik je na zemljišču vsako nedeljo od 10. zjutraj do 5. zvečer. (116)

Več fantov dobi jako čedno stanovanje. Tri sobe so na razpolago. 1196 Addison Rd. (115)

Bell Rosedale 2377 W.
Cuy. Central 6678 R.
Plin in kisik.
Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8. ure.
DR. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik.
Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

NICKEL PLATE ROAD

Zimske izletne vožnje.

OD 1. OKTOBRA NAPREJ.

V Alabame, Arizono, centralne Ameriko, Kubo, Florido, Georgijo, Jamaico, Louisiano, Mexico, Mississippi, New Mexico, New Providence, North Carolina, South Carolina in Texas.

VRNITEV DO 31. MAJA 1918.

Nedeljski izleti:

25c do $1.50 round trip.

Observation in spalne kare
Chicago do New York
FINA HRANA.

E. A. AKERS, agent,
733 Euclid-av. Cleveland
Tel. Main 7560 — Central 328

Rudolf Škabar, doma iz Lokve, Škabar, omožena Cerkvenik, 6018 Glass ave. Cleveland, O. U. S. A. (116)

DEČA POSTANE MOČNA IN VELIKA AKO JO HRANITE Z

Gail Borden EAGLE BRAND CONDENSED MILK THE ORIGINAL

Sestavljeno je iz najboljšega kravjega mleka in sladkorja — in nič drugega — zato je velika redilna vrednost, lahko prebavljivo in pripravljeno za steklenico le z malim dodatkom vode, katera mora biti navrelа in ohlajena, da se more uživati. Prepričajte se, da dobite Borden's Eagle Brand Condensed Milk.

Izrežite in pošljite ta oglas na:

Borden's Condensed Milk Co., New York, N. Y.

In prejeli boste navodila v slovenskem jeziku, kako rabiti.

C.A.

C&B LINE — DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

3 — MAGNIFICENT STEAMERS — 3

The Great Ship "SEEANDBEE"—"CITY OF ERIE"—"CITY OF BUFFALO"

BETWEEN

CLEVELAND—Daily, May 1st to Nov. 15th—BUFFALO

Leave Cleveland 8:00 P. M. / Arrive Buffalo 6:30 A. M. — Central Standard Time — Leave Buffalo 8:00 P. M. / Arrive Cleveland 6:30 A. M.

Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your ticket agent for tickets via C. & B. Line. New Tourist Automobile Rate—$5.00 Round Trip, with 2 days return limit, for cars not exceeding 127 in. wheel base.

Beautifully colored sectional puzzle chart of The Great Ship "SEEANDBEE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 32-page pictorial and descriptive booklet free.

The Cleveland & Buffalo Transit Company, Cleveland, Ohio

The Great Ship "SEEANDBEE" — the largest and most costly passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.

KUPITE HIŠO

Kadar kupite hišo, morate ravno tako skrbni in previdni kot kadar kupite kaj druzega.

Upoštevati morate ljudi od katerih kupite, kakor tudi hišo, katero kupite.

Mi vam lahko prodamo hišo, za dve družini ali za eno.

Sledeče hiše vas bodo zanimale:

Nova hiša za dve družini, 875 Alhambra Rd. Vse moderne naprave, tlakana cesta, plačana od nas. Dvoje furnesov, elektrika, kopališče. Cena samo $5000. Na lahka odplačila.

Telefonirajte ali oglasite se v uradu.

The Wolfe-Sill Realty Co.
1715 GARFIELD BLDG.
MAIN 4027 — CENT. 1730

Velika prilika za delavce.

Kupite velike lepe lote, samo 10 minut od dveh velikih tovaren, kjer dela nad 200 mož. Naše St. Clair ave. zemljišče na St. Clair ave. in Bliss Rd. je popolnoma preskrbljeno z vsemi modernimi napravami, tlaki, zdravstvenim kanalom, voda, električna luč, senčnata drevesa in tlakane ceste.

Veliki loti 50x150 veljajo sedaj samo $395
Na lahka odplačila.

Loti so blizu ljudskih in višjih šol, blizu trgovin in cerkev. Vzemite Shore Line karo do Babbitt Rd., korakajte južno po Babbitt Rd. do zemljišča ali telefonirajte Mr. Dan Garapiču, Wood, 719 W. da vas popelje z avtomobilom tja.

The McNutt McCall

Main 6530 — Central 1580 W.
220 HICKOX BLDG.

POSEBNO NAZNANILO!

Dr. Cowdrick, veliki špecijalist, je upeljal v Clevelandu vse velike stroje za zdravljenje ljudi. Tu bo nadaljeval zdravljenje na način kot se zdravi na klinikah Evrope. Ne računa nič za preiskavo, preiskava z X žarki je zastonj vsakemu bolniku, če se zdravi pri njem. Nič ne dene, koliko časa se že zdravite, pridite, da vidite kaj ta špecijalist lahko naredi za vas.

Imate?

Nered v želodcu, katar? Nered v jetrih? Revmatizem? Glavobol, zaprtje, nečisto kri? Slabost, nervoznost, bruh, kašelj, slaba pljuča? Privatne bolezni? i. t. d.

Vaša prilika

Tu je prilika, da vprašate velikega špecijalista za svet, da vas preišče z X žarki. Nikdar prej niste imeli take prilike v mestu. Dajte se preiskati takoj. Ne odlašajte, ker je nevarno.

$1000.00 X ŽARKI SE RABIJO ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE

ČE STE BOLNI

Pridite takoj in ta špecijalist vas popolnoma preišče, potem zveste, če morete ozdraveti, ker uspeh je odvisen od preiskave. Njegovi krasni stroji iz vseh delov sveta mu pomagajo, da ima najboljši zdravniški urad v mestu. Ko so druge metode zdravljenja zgubile moč, dobite takaj uspeh. Brez vprašanja, kakšno bolezen imate, če zdravnik vidi, da se da ozdraveti, bodite prepričani, da kmalu ozdravite, in nikomur ni treba zapraviti denarja, ne da bi dobil uspeh. Pridite in pogovorite se privatno z zdravnikom.

2047 E. 9th St. 4. nadst. — **DOCTOR COWDRICK** Špecijalist, CLEVELAND, O. — Med Euclid in Prospect

Uradne ure: 9. zjutraj do 8. zv. Ob nedeljah od 10 do 1.

KDOR rabi fine nedeljske, delavske ali spodnje srajce, kravate, nogavice, ovratnike, žepne robce, naramnice, čepice, pase, sweter coats, Jersey itd.

Klobuki

najnovejše mode

$2, $2.50, $3, $3.50, $4, $4.50,

NAJ SE OBRNE NA
TRGOVINO IN KROJAČNICO

Belaj in Močnik,

6205 St. Clair Ave. — Cleveland, Ohio

Izdelujemo obleke po meri in najnovejšem kroju.
Cene nizke. — Postrežba točna.

ZAČNE TAKOJ.

New Perfection peč vam daje gorkoto takoj, ko odpete plamen. Kuha počasi ali hitro, kakor hočete.
Vedno vidite plamen, nobenega dima, nobenega dima. Perfektna peč.
Vprašajte svojega trgovca, da vam pokaže.

Za najboljši uspeh rabite Rayolight petrolej.

CENE:

TRIJE PLAMENI ŠT. 33		ŠTIRJE PLAMENI ŠT. 34	
Peč	$13.50	Peč	$17.25
Peč s kabinetom	$18.00	Peč s kabinetom	$23.00
Peč s kabinetom in pokrivalom	$21.75	Peč s kabinetom in pokrivalom	$26.75

THE STANDARD OIL COMPANY
(An Ohio Corporation)

NEW PERFECTION OIL COOK STOVE

ZADNJI RODOVINE BENALJA

ZGODOVINSKA POVEST

SPISAL
FR. REMEC

Preiskava proti zaprtim kmetom in kmeticam, osumljenim, da so bili zavezniki in pomočniki ubegle rokovnjaške čete Rudečega Jakoba je šla med tem svojo pot. Osumljenci so pač tajili in se branili vsake krivde, a prišli so polagoma v svojih izpovedbah v vedno večja nasprotja. Zdaj in zdaj se je ta ali oni kako zarekel. Iz teh nesoglasij in protislovij se je začela porajati pri preiskovalnemu sodniku slutnja, da odpeljani bratje in sestre barona Leonarda Benalje venkar niso samo žrtve rokovnjaške sovražnosti in maščevalnosti, marveč da so morali imeti z rokovnjači tajne in zelo sumljive stike. Nova vse ostrejša zaslišavanja so to slutnjo podkrepila tako, da je naposled padla temna senca na Leonarda Benalja samega.

Oblastveni krogi so se šele zdaj začeli resneje zanimati za Leonarda Benaljo. Kdo se je prej zanj zmenil? Zadostovalo je, da ga je baron Evzebij Benalja pripoznal za svojega netjaka in vsa vrata so mu bila odprta. Nihče ni vprašal, kje je bil poprej, kako je živel. Zdaj je to začelo oblastvene kroge kar najbolj zanimati in uvedli so sicer tajne a natančne poizvedbe.

Leonard ni o tem ničesar vedel in ni ničesar slišal. A nekaj ljubljanskih gospodov, ki so bili v ožji dotiki z oblastvenimi krogi, so kmalu izvedeli, kaj se godi in eden prvih med temi je bil Mihael Križnar.

Leonard mu je bil vedno precej dvomljiv človek. Od dvoboja sem, ko ga je Leonard dvakrat poskusil zavratno umoriti, je bil prepričan, da je to nevaren človek, sposoben vsakega zločina. Ko je izvedel, da ga ima oblast na sumu, da je bil celo zaveznik rokovnjačev in išče dokazov za njegovo krivdo, se ni prav nič čudil, pač pa ga je spreletela slutnja, da je morda Leonard sam iz katerikolih nagibov napravil ovadbo zoper rokovnjače, ti so se mu pa maščevali s tem, da so odpeljali njegove brate in sestre seboj.

Mihael je bil molčeč človek in ni nikomur razodel ne tega, kar je vedel, ne tega kar je slutil. Celo njegov oče je šele od druge strani izvedel, kar se je šepetalo v oblastvenih krogih še kot negotovo in nedokazano o baronu Leonardu in se je močno razhudil, ko je zaznal iz ust svojega sina, da ta že ve.

"Ali se ti mar smili ta rokovnjaški baron in vredni prijatelj rokovnjaškega viteza Ogulina? Dvakrat te je hotel zavratno umoriti, ti pa niti svojemu očetu ne poveš, na kak sum je ta človek prišel?"

Stari gospod je bil navzlic svoji sivi glavi temperamenten in zgovoren. Ves večer ni o ničemer drugem govoril, kakor o baronu Leonardu Benalji. Zagrizel se je v misel, da je Leonard rokovnjač in iskal kar je mogoče dokazov, da bi to podprl in prepričal tudi Mihaela. Vsako malenkost iz Leonardovega obnašanja, ki mu je prišla na misel, je obračal na vse strani in jo sukal in pretvarjal toliko časa, da je iz nje napravil nov dokaz zoper Leonarda.

Že precej pozno zvečer, ko je bil Mihael tega pogovora že do cela naveličan, je prišla v sobo služkinja in naznanila Mihaelu, da je prišel neki lakaj, ki hoče z njim govoriti.

Radoveden je šel Mihael v predsobo, kjer je našel popolnoma neznanega človeka v jako lepi lakajski obleki.

"Kaj želite?" je vprašal Mihael in motril rdečelasega človeka, ki mi kar nič lakajski izgledal. Ker je bilo v Ljubljani le malo lakajev, jih je Mihael vse poznal, a tega človeka ni še nikdar vide.

"Izročiti imam vaši milosti neke važne stvari — če mi dovolite kratek pogovor."

Molče je Mihael odprl vrata v svojo sobo in je z lakajem vstopil vanjo.

"Kdo je vaš gospodar?" je vprašal Mihael, sedši kraj mize tako da je padala luč rdečelasemu v obraz.

Lakaj se je nasmehnil, samo lahno, a Mihael je to opazil.

"Gospodar mi je naročil, da vam njegovega imena ne smem povedati."

"Čudno, kaj torej hočete?"

"Naročilo imam, izročiti vam nekaj pisem, važnih pisem, ki bodo vas in še marsikoga zanimala. A to smem storiti samo pod enim pogojem."

"Taka pisma me ne zanimajo" je hladno izjavil Mihael. "V tuje zadeve se jaz sploh ne vtikam."

"Ne gre se za tuje zadeve— gre se v teh pismih za vas, za baronico Renato..."

Mihael je bil v tremotku na nogah, spreletela ga je misel, da preti Renati kaka nevarnost.

"Kaka pisma so to? Kdo jih je pisal? Kje ste jih dobili? Kdo ste sploh vi?"

Stopil je tik pred lakaja in mu srepo pogledal v oči. Lakaj se ni zganil, kakor skala je stal pred Mihaelom. Mihael si je bil svest, da ta človek ni lakaj.

"Izročim vam pismo pod enim pogojem" je rekel rdečelasi tujec, "da mi jih čez pol ure pošljete po svoji služkinji pred hišo, kjer imam konja. Prijezdil sem namreč ravnokar v mesto. Pismom so dodani prepisi; primerjajte izvirnike s prepisi in potem mi vrnite izvirnike. Ali mi daste na to svojo častno besedo?"

"Dam jo — na mojo čast, da storim kar zahtevate."

Za lakaja oblečeni tujec je vzel iz žepa zavoj pisem in jih položil na mizo.

"Zaupam vaši častni besedi" je dejal s povdarkom "in vam torej izročam pisma in prepise. Čakal bom pred hišo."

Hlastno je Mihael odvezal in razgrni pisma — komaj jih je bil nekaj z očmi preletel, bi bil skoro zakričal presenečenja. Ozrl se je po lakaju, a ta je bil že odšel; s ceste se je čulo, da nekdo pred hišo jaše gor indol.

Mihael se je nagnil nad pisma in jih hitro prečital. S prepisi jih ni primerjal; zadostovalo mu je kar je bral. Ko je končal, je pisma zavil in zavezal ter jih sam nesel pred hišo tujcu, sedečemu že na konju.

"Ali ste pisma primerjali s prepisi?" je vprašal tujec, ko je zavoj vtaknil v žep.

"Čemu? Recite mi raje, kdo vas je poslal ali kdo ste in kako ste ta pisma dobili!"

Tujec se je zakrohotal in vzpodbodši konja je zaklical:

"Rokovnjaški poglavar sem — Rudeči Jakob — recite Leonardu Benalju, da ga pozdravljam in da ga bom preganjal in mučil dokler bom živ. Poginiti mora kakor stekel pes."

In dirjal je v temno oblačno noč.

Konec prihodnjič.

DRUŠTVO SAVA,

ŠT. 87 S. S. P. Z.

RAZVIJE DR. ZASTAVO

7. OKT. V GRDINOVI DVORANI

Vspored:

Društvo Sava odkoraka točno ob 1. uri 30 minut iz Grdinove dvorane do Knausove, kje se pridružijo društva, od Knausove dvorane po St. Clair Ave. do Grdinove in Birkove dvorane, kjer se priklopijo ostala društva, nakar vsa društva odkorakajo po 60 cesti do Bonna Ave. potem po Bonna Ave., Norwood Rd. in St. Clair Ave. v John Grdinovo dvorano.

Vspored v dvorani:

1. Pozdrav vsem društvom.
2. Razvitje društvene zastave.
3. Pozdravni govor družic.
4. Govori raznih društvenih zastopnikov.
5. Nastop pevskega društva "Edinost"

ZVEČER TOČNO OB 7. URI PLESNI VENČEK.

Vspored društev:

1. Godba pod vod. g. Frank Butala.
2. Društvo Z. M. B.
3. Društvo Doslužencev.
4. Dr. Slov. Sokolice, št. 62. S.D.P.Z.
5. Dr. Nap Slovenke št. 137 SNPJ.
6. Sl. ž. pod. dr. Carniola 493 LOTM
7. Dr. Složne Sestre, št. 120 SSPZ.
8. Dr. Jutranja Zvezda, št. 41 SDPZ.
9. Dr. Lunder - Adamič, št. 20 SSPZ.
10. Dr. L. M. Tolstoj, št. 26 SSPZ.
11. Dr. Primorska Soča, št. 94 SSPZ.
12. Dr. Napred. Sosedje, št. 144 SSPZ
13. Dr. Sava, št. 87 SSPZ.

VELIKA RAZPRODAJA.

Ugodna prilika! Popolna opustitev trgovine!

Samo še par dnij traja razprodaja in se vam nudi sedaj najlepša in edina prilika, da si nakupite vsakovrstnega blaga, oblek, klobukov, kap, i. t. d. po tako nizkih cenah kot nikdar prej.

Vse blago se mora razprodati, ker se bom preselil v Barberton, Ohio, in ker bi bilo preveč stroškov, da bi preselil vso velikansko velogo, zato prodajam sedaj za vsako ceno in vse blago se mora razprodati v nekaj dnevih.

Ne zamudite torej te lepe prilike. Izberite si blago, katero potrebujete, pripravite se za zimo cene blagu bodejo poskočile, pri meni pa lahko kupite blago po neverjetno nizkih cenah.

Pridite takoj danes in kupite. Se priporočam

JOSIP ZOKELJ, trgovec,

6408 ST. CLAIR AVE.